

Seat No. : _____

AR-117

May-2016

B.A., Sem.-II

**CC-111 : Geography
(Climatology and Oceanography)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના :** (1) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(2) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.
(3) પરીક્ષાર્થીઓ નકશાકૃતિનો ઉપયોગ કરી શકશે.

1. વાતાવરણનું બંધારણ અને સ્તર રચના આકૃતિ સહિત સમજાવો. **14**

અથવા

પવન એટલે શું? પવનના પ્રકાર જણાવી, સ્થાનિક પવનો વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો.

2. પૃથ્વી સપાટી પરના દબાણના પટ્ટાઓ આકૃતિ સાથે સમજાવો. **14**

અથવા

ઘનીભવનના વિવિધ સ્વરૂપો જણાવી, વરસાદના પ્રકારો વિગતે સમજાવો.

3. સમુદ્ર જળની ક્ષારતા પર અસર કરતાં પરિબળોની ચર્ચા કરી, તેનું વિતરણ સમજાવો. **14**

અથવા

સમુદ્ર તળનું ભૂપૃષ્ઠ આકૃતિ સહિત વિગતે સમજાવો.

4. સમુદ્ર પ્રવાહો ઉત્પન્ન થવાના કારણો અને તેની અસરો સમજાવો. **14**

અથવા

ભરતી અને ઓટના કારણો અને પ્રકારો જણાવી, તેની વિગતે ચર્ચા કરો.

5. (a) યોગ્ય વિકલ્પ શોધી ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

- (1) હવાઈ ઉડ્ડયન માટેનું અનુકૂલીય વાતાવરણીય વિસ્તાર _____ છે.
(a) ક્ષોભાવરણ (b) સમતાપ આવરણ (c) ઉષ્મા આવરણ
- (2) _____ મહાસાગરમાં સૌથી લાંબી સમુદ્રીય પર્વતમાળા આવેલી છે.
(a) પેસિફિક (b) એટલેન્ટિક (c) હિન્દ
- (3) સમાન તાપમાન દર્શાવતી રેખાઓને _____ રેખા કહે છે.
(a) સમતાપ (b) સમદાબ (c) સમોચ્ચ
- (4) સમુદ્રના તળિયે ભૂકંપના કારણે ઉત્પન્ન થતા વિનાશક મોજાં _____ નામે ઓળખાય છે.
(a) અનામી (b) જાપાની (c) ત્સુનામી
- (5) પૃથ્વીની સરેરાશ આલ્બેડો આશરે _____ છે.
(a) 25% (b) 30% (c) 35%
- (6) સમુદ્રમાં ભરતી અને ઓટ આવવાનું કારણ _____ છે.
(a) સૂર્યનું આકર્ષણ
(b) પૃથ્વીના ગોળાની સપાટી
(c) ચંદ્રનું ગુરૂત્વાકર્ષણ બળ
- (7) વિષુવવૃત્તીય પ્રદેશમાં _____ વરસાદ પડે છે.
(a) વંટોળનો (b) ભૂપૃષ્ઠનો (c) ઊષ્ણતાનયનનો

(b) ખરાં કે ખોટાંની નિશાની કરો :

7

- (1) સમતાપ આવરણ એ પૃથ્વી સપાટીની સૌથી નજીક છે.
- (2) વ્યાપારી પવનો એ કાયમી પવનોનો પ્રકાર છે.
- (3) ટૂંકાગાળાની વાતાવરણની સરેરાશ સ્થિતિને હવામાન કહેવાય છે.
- (4) સમુદ્રની સૌથી વધુ ઊંડાઈ 8 km કરતાં ઓછી છે.
- (5) સમુદ્રજળમાં 1000 ગ્રામ વજનમાં 35 ગ્રામ જેટલી ક્ષારતા હોય છે.
- (6) સૌથી વધુ સૂર્યઘાત વિષુવવૃત્તીય પ્રદેશમાં જોવા મળે છે.
- (7) ભૂમધ્ય સમુદ્ર વિશ્વનો સૌથી વધુ ક્ષારતા ધરાવતો સમુદ્ર છે.

Seat No. : _____

AR-117

May-2016

B.A., Sem.-II

CC-111 : Geography
(Climatology and Oceanography)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Draw neat and clean diagrams wherever necessary.
(3) Candidates can use stencils map.

1. Explain composition and structure of the atmosphere with diagram. **14**

OR

What is wind ? State the types of winds and give in detail information about local wind.

2. Explain with the diagram the pressure belts on the earth surface. **14**

OR

State the various forms of condensation and discuss types of rainfall in detail.

3. Discuss the factors effecting salinity of ocean water and its distribution. **14**

OR

State in the detail oceanic relief with diagram.

4. Explain the causes of origin of the ocean current and its effects. **14**

OR

State and explain in detail the causes and types of tides and ebbs.

5. (a) Fill in the blanks :

7

- (1) Atmospheric layer suitable for flying is _____
(a) Troposphere (b) Stratosphere (c) Thermosphere
- (2) _____ ocean has the longest mid oceanic ridges.
(a) Pacific (b) Atlantic (c) Indian
- (3) The line showing equal temperature is known as _____.
(a) Isotherms (b) Isobars (c) Contour
- (4) _____ are hazardous waves produced by earthquake under the sea.
(a) Anami (b) Japan (c) Tsunamis
- (5) The average albedo of the earth is approximately _____.
(a) 25% (b) 30% (c) 35%
- (6) The reason for the tides and ebbs in the sea is _____.
(a) Sun influence
(b) Round surface of the earth
(c) Gravitation force of the moon
- (7) _____ types of rainfall in equatorial region.
(a) Cyclonic (b) Relief (c) Conventional

(b) State true or false :

7

- (1) Stratosphere is the closest to the Earth surface.
 - (2) Trade winds are types of regular wind.
 - (3) An average condition of atmosphere for a short term is known as climate.
 - (4) The maximum depth of the sea is less than 8 km.
 - (5) 1000 grams of sea water contain 35 grams of salinity.
 - (6) The highest insolation is experienced near the equator.
 - (7) The Mediterranean Sea has the highest salinity.
-